բուած ու ճշտուած են: Այս է արդէն մարդկային լեզուի զարգացման դարաւոր ճամբան· որպէս երանգը եւ տարբերացումով որոշագծել բառերի իմաստը:

Ն· ԱՂԲԱԼԵԱՆ

Պարիս 1929, յունուար 31:

ARCHIV ORIENTÁLNÍ, Journal of the Czechoslovak Oriental Institute, Prague. Edited by Bedřich Hrozný, in cooperation with J. Bakoš, J. Dobiaš, A. Grohmann, V. Lesný, F. Lexa, A. Musil, O. Pertold, J. Rypka, O. Stein, F. Tauer, M. Winternitz. Vol. I. March 1929, Nr. 1. Praha, Orientální Ustav.

Չեխոսլովաք նորածին հանրապետութիւնն եւս «Archiv Orientální» հրեքամսեայ պարբերաթերթով, — որուն Ա· պրակը լոյս տեսաւ արդէն ներկայ տարւոյս Մարտին, — կ'ունենայ իւր սեպհական պաշտօնաթերթը, նուիրուած մխիթարեան Արեւելքի եւ արեւելեան բանասիրութեան:

Պրագ քաղաքի Արեւելեան կաճառն (Orientální Ustav), որ չեխոսլովաք հանրապետութեան ներկայ նախագահ՝ Մասարիքի ծննդեան եօթանասնամեայ տարեդարձին առթիւ, եւ անոր առաջարկութեամբ նուիրատուութեամբը հիմնուած է, իր այս պարբերականով նպաստել կ'ուզէ արեւելեան բանասիրութեան, մշակելով միանգամայն դիտական ու անհատական յարաբերութիւններ Արեւելքի հետ:

Արեւելեան կաճառին գծած ծրագրին մէջ նախատեսուած գանազան բաժիններէն առ այժմ երկուքին միայն՝ Հետազօտութեան եւ Տնտեսութեան ճիւղերուն հանդիպական բացումն տեղի ունեցած է: Հետազօտութեան ճիւղին նախնական նիստերուն, որոնք կաճառին ծրագրին տարերքը պատրաստելու նպատակով յատկապէս գումարուած էին, պէտքը չեզտուեցաւ, գոնէ արեւելեան ուսումնասիրութեանց նուիրուած պարբերաթերթի մը հրատարակութեան: Այսպէս ահա յղացաւ գաղափարը «Archiv Orientální»ի, որուն, ինչպէս ըսինք, առաջին պրակն լոյս տեսաւ արդէն Մարտին, ի Պրագ:

Պարբերաթերթին գլխաւոր հրատարակիչն է յայտնի հիմիթարագէտ Բեդրիխ Հրոզնի, Պրագ քաղաքի Կարոլեան համալսարանի բանասիրական ճիւղի ուսուցչապետը, աշխատակցութեամբ Բակոշ, Դոբիաշ, Գրոմման, Լեսնի, Լէքսա, Մուսիլ, Պերտոլդ, Ռիպկա, Շտայն, Տաուէր արեւելագէտ դիտուններու:

«Archiv Orientální»ի էջերը սիրով կը հիւրընկալեն արեւելեան ո'եւէ ազգի կամ երկրի հետ ուղղակի կապ ունեցող ամէն կարգի յօդուած, եւ նո'յն իսկ մատենախօսութիւն: Բոլոր արեւելագէտներն առ հասարակ, առանց ազգի ու երկրի խտրութեան, սրտագին կը հրաւիրուին թերթին գործակցելու: Արեւելքի համար չհատղրգռական ամէն նիւթ սիրայօժար կը հիւրընկալուի հոն, եւ եթէ հարկը պահանջէ, կարելի է մինչեւ իսկ տախտակներ կամ կլիչէներ (plate) եւ ուրուագծեր (diagram) հոգել ղրկուելիք ուսումնասիրութեանց:

Տիեզերական լեզուներով համբագրուած թերթիս մէջ լոյս տեսնելիք յօդուածներն եւ ուսումնասիրութիւնները կա'մ անգլիերէն, կա'մ ֆրանսերէն եւ կա'մ գերմաներէն պրուած ըլլալու են: Գեւագիրները պէտք են ղրկուիլ ուղղակի հրատարակչին հասցէին· B. Hrozný, Ph. Dr., Praha, XVIII., Veřechovka 285.

Մ'յն հրատարակութիւններու մասին, որոնց բովանդակութիւնը գուա արեւելեան է, թերթին մատենախօսական բաժնին մէջ, քննադատութիւններ պիտի գրուին մասնագէտներու կողմէ կանոնաւորապէս: Գերմաներէն կը յանձնարարուի հետեւեալ երկու պայմանները եւս կը յանձնարարուի հետեւեալ երկու հեղինակներու եւ հրատարակիչներու, որ հաճին իրենց այս կարգի հրատարակութիւններէն, երեքնց իսկ օգտին համար, արամադրել մի քանի օրինակ թերթին խմբագրութեան, եւ ղրկել դանոնք հետեւեալ հասցէով· Orientální Ustav (Archiv Orientální), Praha.

«Archiv Orientální» լոյս կը տեսնէ առ այժմ տարին երեք անգամ միայն, եւ ար նուազն 64 էջով: Տարեկան բաժնեգինն է, պոստի ծախքով միասին, Չեխոսլովաքիոյ համար՝ 80 չեխ· կրոնէ, իսկ արտասահմանի համար՝ 12 անգլ· լիւրեն, 75 ֆֆր·, 12 մարք, 3 դոլ·, կանխիկ, եւ վճարելի Ustavի վարչութեան, ի Պրագ, եւ կա'մ P. Geuthner գրավաճառի, 13, rue Jacob, Paris (VIe).

Հ· Գ· Գ·

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՑ

ՀՍՌՀ-ՍՍՀ Գրադարան
ՀՍՌՀ-ՍՍՀ
ГОСУДАРСТВЕННАЯ БИБЛИОТЕКА
им. А. Мясникяна
СПЕЦИАЛЬНЫЙ ФОНД

Կ9· Սամուէլեան Ա·, *Մխիթար Գօշի Դատաստանագիրքն ու հին Հայոց քաղաքացիական իրաւունքը*: 1911: Էջ ԺԲ + 344: Ֆր· 7·—

Կ10· Աճառեան Հ·, *Պարսկաստանի Հայերը, նրանց անցեալը, ներկան եւ ապագան*: Ա· 1911: Էջ Ը + 97: Ֆր· 1·—

Կ11· Ցովնանեան Հ· Գ· Վ·, *Մխիթարեան ազգային տաղաչափութիւն ռամկաբառն*: Էջ 1—48:

Կ12· Ակինեան Հ· Ն·, *Ցովնաթան Նաղաշ եւ Նաղաշ Ցովնաթանեանք եւ իրենց բանաստեղծական եւ նկարչական աշխատութիւնք*: 1911: Էջ 49—171: Ֆր· 3·—

Կ13· Մէնէվիշեան Հ· Գ· Ծ· Վ·, *Գրիգոր Մադիսթրոսի «Գամառատականի» ամբողջական լուծումը*: 1912: Էջ ԺԱ + 162: Ֆր· 3·—

Կ14· Գաբրիէլեան Դպտ· Մ· Ս·, *Ակնայ Գաւառաբարբառը եւ արդի Հայերէն լեզուն*: 1912: Էջ Խ + 416: Ֆր· 6·—

Կ15· Մարկուարտ Պրոֆ· Դպտ· Յ·, *Պատմութիւն Հայերէն նշանագրերու եւ վարուց Ս· Մաշթոցի*: Թրգմ· Հ· Ա· Վարդանեան: 1913: Էջ Խ + 59: Ֆր· 1·—

Կ16· Անառեան Հ·, *Հայոց գրերը*: 1913—1927: 8°: Էջ 504: Ֆր· 7·—

Հ· Մատիկեան Հ· Ա·, *Անանունը կամ կեղծ-Սերէոս, քննական ուսումնասիրութիւն*: 1913: Էջ Խ + 9: Ֆր· 1·50

ՀԱ· Թորգոմեան Տ· Վ· Յ·, *Երեմիա Զէյէպլի Քէօմիւրճեան Սամսթոլոյ Պատմութիւն*: 1913: Էջ ԼԵ + 42: Ֆր· 6·—

ՀԲ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Դասական մանր բնագիրներ եւ ձեռագրական համեմատութիւններ, Ա·*, 1913: Էջ Ը + 155: Ֆր· 2·—

ՀԳ·1 Մարկուարտ Պրոֆ· Դպտ· Յ·, *Հայ բագրատունեաց ճիւղագրութիւնը Ցանօթութիւններով*: Թրգմ· Հ· Մ· Հասղեան: 1913: Էջ 68:

ՀԳ·2 Մարկուարտ Պրոֆ· Դպտ· Յ·, *Վրական բագրատունեաց Ցաղումը*: Թրգմ· Հ· Մ· Հասղեան: 1913: Էջ 69—150: Ֆր· 2·—

ՀԴ· Վարդանեան Հ· Ա·7 *Բառաքննական դիտողութիւններ, Ա·*: 1913: Էջ 120: Ֆր· 1·50

ՀԵ· Դիւտերքոմ Կ·, *Հռովմէական Հայաստան եւ Հռովմէական սատրապութիւնները Դ—Զ դարերուն*: Թրգմ· Հ· Մկրտիչ Վ· Նորշուան: 1914: Էջ Խ + 94: Ֆր· 1·50

ՀԶ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Բառաքննական դիտողութիւններ, Բ·*: 1914: Էջ 110: Ֆր· 1·50

ՀԷ· Սրապեան Հ· Ս·, *Մ· Ցակոբ ազգային հիւանդանոց*: 1915: Էջ ԻԹ + 477: Ֆր· 6·50

ՀԸ· Գալէմքեարեան Հ· Գր· Ծ· Վ·, *Կենսագրութիւններ երկու հայ պատրիարքներու եւ տասն եպիսկոպոսներու եւ ժամանակին հայ կաթուղիկոսք*: 1915: Էջ Ը + 384: Ֆր· 4·50

ՀԹ· Դաւիթ–Բէկ Մ· Ս·, *Աբգարեան գաւառաբարբառը*: 1919: Էջ ԺԱ + 292: Ֆր· 4·—

Զ· Տաշեան Հ· Յ· Վ·, *Արշակունի գրամներ, Ա·*: 1919: Էջ Խ + 192: Ֆր· 3·—

ԶԱ· Տաշեան Հ· Յ· Վ·, *Պոնտական ուսումնասիրութիւնք: Մասն Ա·՝ Հետազօտական ուղեւորութիւնք ի Պոնտոս Ց· Գ· կ· Անգերբոնի: Մասն Բ·՝ Ուղեւորութիւն հնախօսական հետազօտութեան ի Պոնտոս եւ ի Փոքր–Հայս Փր· եւ Եւր· կիւման եղբարց*: 1919: Էջ Խ + 420: Ֆր· 6·—

ԶԲ· Ֆէրհաթեան Հ· Պ·, *Յուցակ Եւրոպական–Հայկական հրատարակութեանց 1896—1910*: 1919: Էջ Խ + 273: Ֆր· 3·50

ԶԳ· Խալաթեանց Բ·, *Արարագի մատենագրեր Հայոց*: *Ասատանի մասին*: 1919: Էջ Խ + 147: Ֆր· 2·—

ԶԵ· Տէր–Պօղոսեան Գր·, *Նկատողութիւններ Փաւստոսի պատմութեան վերաբերեալ*: 1919: Էջ 126: Ֆր· 2·—

ԶԶ· Ակինեան Հ· Ն· Վ·, *Գաւազանագիրք կաթողիկոսաց Աղթամարայ: Պատմական ուսումնասիրութիւն*: 1920: Էջ ԺԱ + 200: Ֆր· 3·—

ԶԷ· Մատիկեան Դպտ· Հ· Ա·, *Կրօնի ծագումը եւ դիցաբանութիւն ըստ համեմատական կրօնագիտութեան*: 1920: Էջ ԺԲ + 334: Ֆր· 4·—

ԶԸ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Նիւթեր հայերէն բառագրութեան*: 1920: Էջ 80: Ֆր· 1·—

ԶԹ· Վարպետեան Հ· Ա·, *Ցերեմիայ վասն ի քան եւ յերկուս գիրս առ ի Հերոդեայեցւոց զպատմութիւնս բաժանելոյ*· 1920: Էջ 82: Ֆր· 1·—

Ը· Տաշեան Հ· Յ·, *Հայ բնակութիւնը Սեւ ծովէն մինչեւ Կարին*: 1921: Էջ 84: Ֆր· 2·—

ԸԱ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Բառաքննական դիտողութիւններ, Գ·*: 1921: Էջ 120: Ֆր· 1·50

ԸԲ· Ակինեան Հ· Ն·, *Հինգ պանդուխտ տաղասացներ*: 1921: Էջ 223: Ֆր· 3·—

ԸԳ· Ոսկեան Դպտ· Հ· Հ·, *Ցովհաննէս Վանական եւ իւր դպրոցը*: 1922: Էջ Խ + 122: Ֆր· 1·50

ԸԴ· Ակինեան Հ· Ն·, *Մատենագրական հետազօտութիւններ, Ա·*: 1922: Էջ Զ + 230: Ֆր· 3·—

ԸԵ· Մովսէսեան Հ· Գ·, *Լօռի եւ Բագրատունի տան կորնկեան ցեղի պատմութիւնը*: 1923: Էջ Խ + 95: Ֆր· 1·—

ԸԶ· Երեմեան Ա·, *Զահարմահալի հայ ժողովրդական բանահիւսութիւնը*: 1923: Էջ Ը + 81: Ֆր· 1·—

ԸԷ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Դասական մանր բնագիրներ, Բ·*: 1923: Ֆր· 2·—

ԸԸ· Սաղաքելեան Ց·, *Բնութեան աւերմամբ Անգրկովկասում, յատկապէս Հայաստանում*: 1923: Էջ 66: Ֆր· 1·—

ԸԹ· Կոգեան Դպտ· Հ· Ս·, *Մակաբայեցւոց Բ· գրքին հայերէն թարգմանութիւնը*: 1923: Էջ Խ + 207: Ֆր· 3·—

Ճ· Վարդանեան Հ· Ա· *Բառաքննական դիտողութիւններ, Դ·*: 1923: Էջ 130: Ֆր· 1·50

ՃԱ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Ցովհաննէս Ժ· Բար–Շուշանի Հայոց կաթողիկոսին գրած թուղթը*: 1923: Էջ 102: Ֆր· 1·50

ՃԲ· Թէրլէմէզեան Ռ·, *Կամիտաս վարդապետ, նրա կեանքը*: 1924: Էջ 96: Ֆր· 1·50

ՃԳ· Քօսեան Հ· Ռ·, *Լիակատար Ցուցակ Հայերէն լրագիրներու ի Վիեննա*: 1794—1921: 1924: Էջ Զ + 79: Ֆր· 1·—

ՃԴ· Ակինեան Հ· Ն· Վ·, *Մատենագրական հետազօտութիւններ: Հատոր Բ·*: 1924: Էջ 150: Ֆր· 2·—

ՃԵ· Վարդանեան Հ· Ա·, *Հայ գրչագիրները*: 1924: Էջ 155· Ֆր· 150

ՃԶ· Երեմեան Ա·՝ *Պարսկահայ նորագոյն աշուղներ*: 1925: Էջ 120· Ֆր· 1·50

ՃԷ· Ոսկեան Դկտր· Հ· Հ·, *Երգ Երգոց առաջին եւ երկրորդ թարգմանութիւնը*: 1924: Էջ 80: Ֆր· 1·—

ՃԸ· Թէրլէմէզեան Ռ·, *Քրիստոփոր Կարա–Մուրզա, նրա կեանքը*: 1925: Էջ 68: Ֆր· 1·—

ՃԹ· Բիւզանդացի Նորայր Ն·, *Հայրուսակ*: 1925: Էջ ԻԹ + 215: Ֆր· 3·50

ՃԺ· Կոգեան Դկտր· Հ·, *Համաբարականներըը, պատմական ուսումնասիրութիւն*: 1926: Էջ 176: Ֆր· 2·—

ՃԺԱ· Ադոնց Պրոֆ· Ն·, *Մաշթոց եւ նրա աշակերտները, ըստ օտար աղբիւրների*: 1925: Էջ 56: Ֆր· 1·—

ՃԺԲ· Ոսկեան Դկտր· Հ· Հ·, *Մատենագրական քննութիւնները* 1926: Էջ 192: Ֆր· 2·—

ՃԺԳ· Կուրտ Լիհարդ, *Տիգրան Բ· եւ Հայ–Լուկուլեան պատերազմները*: Աշխատասիրեց Հ· Գ· Վ· Գարաճիւլեան: 1926: Էջ 250: Ֆր· 3·—

ՃԺԴ· Սարուխան Ա·, *Հոլանդան եւ Հայերը*: 1926: Ֆր· 2·—

ՃԺԵ· Աւդալբէկեան Թ·, *Անյայտ ապանդաւորները Հայոց մէջ ԺԶ· եւ ԺԷ· դարերում*: 1926: Էջ 76: Ֆր· 1·—

ՃԺԶ· Տաշեան Հ· Յ· Վ·, *Բառաքննական դիտողութիւններ Հայերէն դիտական լեզուի մասին*: 1926: Էջ 221: Ֆր· 3·—

ՃԺԷ· Ոսկեան Դկտր· Հ· Հ·, *Եզեք· Մուշեղեան եւ իր գրական արտադրութիւնները*: 1927: Էջ 86: Ֆր· 1·—

© National Library of Armenia